

RAADSVOORSTEL

D14.001181

DATUM 10 maart 2014
AGENDAPUNT 11
ONDERWERP Kaderstelling transitie Jeugdzorg en transitie AWBZ

INLEIDING Binnen het sociaal domein staan grote veranderingen op stapel. Via diverse informatiebijeenkomsten bent u geïnformeerd over achtergronden en de vraagstukken die hierbij spelen. De veranderingen omvatten zowel een transitie als een transformatie. Het eerste gaat over de overheveling van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar gemeenten, per 1 januari 2015. De stevige financiële kortingen, die gepaard gaan met de overdracht van deze nieuwe taken, maken een fundamentele herbezinning op de uitvoering, kortom een transformatie, noodzakelijk. Om deze operatie in goede banen te leiden is het van belang dat uw Raad kaders vaststelt voor de verdere uitwerking. In dit voorstel worden de kaders voor de transitie Jeugd en AWBZ ter instemming aan u voorgelegd, vanzelfsprekend worden zij in dit voorstel ook nader voorzien van een toelichting. De onderliggende notities vindt u in de bijlagen.

Het voorstel richt zich op:

- 1: Regionaal beleidskader 'Zorg voor de Jeugd';
- 2: Regionaal Transitie Arrangement (Jeugdzorg);
- 3: Regionaal beleidskader 'Transitie van AWBZ naar Wmo';

VOORSTEL **Ad. 1. Met betrekking tot het regionaal beleidskader 'Zorg voor Jeugd', wordt u voorgesteld om:**

A. In te stemmen met de 4 benoemde toetsingscriteria:

- ✓ Het gezin met een probleem ervaart vergroting van de veiligheid en de zelfredzaamheid.
- ✓ Het gezin en de sociale omgeving zijn tevreden over het resultaat van de hulp.
- ✓ De toestroom naar de specialistische jeugdzorg vermindert.
- ✓ Behandelingskosten in (specialistische) jeugdzorg verminderen met tenminste 15%.

B. In te stemmen met de 4 zorginhoudelijke organisatieprincipes voor de jeugdhulp in de regio West Friesland:

- ✓ Versterken en benutten van eigen kracht, waarbij het gewone leven centraal staat.
- ✓ Sterk algemeen toegankelijk aanbod dichtbij, bijvoorbeeld via peuterspeelzalen.
- ✓ Deskundige hulp en snel en flexibel in de buurt bereikbaar, via de gebiedsgerichte teams.
- ✓ Specialistische hulp op aanvraag van het gebiedsteam (daarnaast kunnen ook de huisarts en de gezinsvoogd specialistische hulp inschakelen).

C. De toeleiding naar (boven)regionale jeugdhulp te leggen bij lokale gebiedsteams (Zorgteam Koggenland) waarbij:

- ✓ De toeleiding naar (boven)regionale hulp wordt vormgegeven in een toegangsprotocol dat richtinggevend is.

- \\ Specifieke benodigde expertise wordt op bovenregionaal niveau georganiseerd.

D. In te stemmen met de 5 verantwoordelijkheidsniveau 's:

- \\ Per gemeente is men verantwoordelijk voor hun eigen jeugdzorgbudget.
- \\ Lokale verantwoordelijkheid voor basisvoorzieningen en gebiedsgerichte teams (Zorgteam Koggenland).
- \\ Regionale samenwerking m.b.t. facilitering van onder meer deskundigheidsbevordering, registratie en inzet van aanvullende expertise ten behoeve van de lokale uitvoering.
- \\ (Boven) regionale samenwerking m.b.t. de inkoop van specialistische zorg.
- \\ Landelijke afspraken over de beschikbaarheid van landelijke voorzieningen.

E. Op basis van het beleidskader op regionaal niveau te kiezen voor een sturingsmodel.

F. Op basis van regionale afspraken budgetten beschikbaar stellen voor de uitgaven voor gezamenlijke regionale en bovenregionale verplichtingen of inkopen.

Ad.2. Met betrekking tot het Regionale Transitie Arrangement wordt u voorgesteld om hiermee in te stemmen en de reactie van de Transitiecommissie Stelselwijziging Jeugd ter kennisgeving aan te nemen.

Ad. 3. Met betrekking tot het regionaal beleidskader 'Transitie van AWBZ naar Wmo' wordt u voorgesteld om in te stemmen met de volgende uitgangspunten:

- Uitgangspunt 1 De voorbereiding en uitvoering van de vier decentralisaties wordt op elkaar afgestemd om een optimale integrale aanpak mogelijk te maken.
- Uitgangspunt 2 De indicatiestelling vanaf 2015 wordt gedaan door het Wmo-loket (bij ons Zorgteam Koggenland) daar waar nodig wordt externe (medische) deskundigheid ingeroepen.
- Uitgangspunt 3a De ambtelijke organisatie van gemeenten is op 1 januari 2015 ingericht om alle nieuwe taken uit te voeren.
- Uitgangspunt 3b Sluitende financieringssystemen en het beschikbare budget is leidend.
- Uitgangspunt 4a De West-Friese gemeenten richten hun lokale toegangspoorten volgens de principes van de Kanteling in en gaan uit van een zo integraal mogelijke toegangsvorm.
- Uitgangspunt 4b De gemeente kiest voor een sterke regierol op het proces van decentralisaties.
- Uitgangspunt 4c Het ondersteuningsaanbod wordt inhoudelijk gekanteld zodat maatwerk kan worden geboden.
- Uitgangspunt 5 De West-Friese gemeenten voeren (lokaal) de regie op de samenwerking met professionals in het veld.
- Uitgangspunt 6a De gemeenten voeren de regie en sturen op de financiële beheersbaarheid van de nieuwe taken op het gebied van ondersteuning en persoonlijke verzorging.
- Uitgangspunt 6b De West-Friese gemeenten vullen de overgangsregeling lokaal in.
- Uitgangspunt 6c Voor een ieder met een individuele voorziening wordt een inkomens-

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

afhankelijke bijdrage gevraagd.
Uitgangspunt 7 Borging van kwaliteit

ONDERBOUWING Binnen het sociaal domein betreffen de veranderingen de volgende beleidsterreinen:

1. Jeugdzorg en jeugdbeleid lokaal vormgeven
2. AWBZ taken onderbrengen binnen de nieuwe Wmo
3. Participatiewet (inclusief Werkorganisatie West-Friesland)
4. Passend onderwijs

Deze transities worden met elkaar verbonden door één nieuwe aanpak, die op één gezamenlijke, regionale visie gebaseerd is: "Meer doen door meedoen, op basis van ieders eigen kracht" waarbij uitgegaan wordt van dezelfde principes:

- ✓ Versterken en benutten van eigen kracht;
- ✓ Sterk, algemeen toegankelijk aanbod dichtbij;
- ✓ Expertise is snel, flexibel en in de buurt beschikbaar;
- ✓ Hoog specialistische zorg en ondersteuning is beschikbaar.

De eerste drie transities (Jeugd, AWBZ en Werk) gaan over decentralisatie van Rijkstaken naar de gemeenten. De vierde (Passend Onderwijs) betreft het overdragen van integrale verantwoordelijkheid van onderwijs+zorg naar de schoolbesturen.

De kaders van de eerste twee transities (Jeugd en AWBZ) worden in dit voorstel toegelicht en aan Uw raad ter instemming voorgelegd. Allereerst wordt ingegaan op de transitie Jeugd, vervolgens op de transitie AWBZ. Voor de volledigheid worden de overige twee decentralisaties ook besproken.

Ad1) Kaders Transitie Jeugdzorg

In de nieuwe Jeugdwet staat dat gemeenten moeten samenwerken als dat noodzakelijk is voor een doeltreffende of doelmatige uitvoering van de wet. Deze samenwerking hebben de gemeenten in West Friesland vormgegeven in het Programmaplan Decentralisaties West-Friesland (vastgesteld juni 2013). In dit beleidskader wordt uitgegaan van de lokale beleidsplannen van de diverse gemeenten en wordt ingegaan op de gezamenlijke visie, doelstellingen en afspraken over de wijze waarop de (boven)regionale taken met betrekking tot de zorg voor de jeugd vorm zal worden gegeven.

Regionaal Beleidskader

Het regionale beleidskader 'Zorg voor Jeugd' (zie bijlage 2a) bevat samenwerkingsafspraken voor de periode 2015-2018. Een aantal van deze onderwerpen zullen worden uitgewerkt in documenten die het resultaat zijn van de uitvoeringsagenda van het Regionaal Transitie Arrangement (RTA).

Verbinding regionaal beleidskader met RTA

Dit regionale beleidskader sluit aan op het Regionaal Transitie Arrangement (RTA, zie bijlage 2b en zie bijlage 2c voor reactie Landelijke commissie Toekomst Stelselwijziging

Jeugdzorg) en is met Uw raad besproken tijdens de raadsbehandeling d.d. 23 september 2013. Het regionale beleidskader is opgesteld door de projectgroep decentralisatie Jeugdzorg van de regio West-Friesland en afgestemd met de projectgroepen decentralisatie AWBZ, decentralisatie Participatie en Passend Onderwijs. Het beleidskader wordt ook bij de andere Westfriese gemeenteraden geagendeerd. Op basis hiervan treft de projectgroep Jeugdzorg het komend jaar alle noodzakelijke voorbereidingen om als gemeenten de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg per 1 januari 2015 daadwerkelijk op verantwoorde wijze te kunnen overnemen.

In het beleidskader worden de afspraken uit het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) vastgelegd. Doel van het RTA is zorg continuïteit te bieden voor bestaande cliënten. Oftewel, hoe zorgen we ervoor dat alle kinderen/jongeren in zorg in 2015 geen last/hinder ondervinden van de transitie? Onderdelen die daarbij aan bod komen zijn onder meer de garantie op continuïteit van bestaande zorg aan jeugdigen per 2015 met een korting van 15% richting zorgaanbieders, waarvan een deel opnieuw inzetbaar is voor innovatie en transformatie. De bijbehorende uitvoeringsagenda is weergegeven in bijlage 5 van het regionale beleidskader (zie pagina 63, bijlage 1).

A) Toetsingscriteria

We benoemen binnen de transitie jeugd de volgende 4 toetsingscriteria:

- a. Het gezin met een probleem ervaart vergroting van de veiligheid en de zelfredzaamheid.
- b. Het gezin en de sociale omgeving zijn tevreden over het resultaat van de hulp.
- c. De toestroom naar de specialistische jeugdzorg vermindert.
- d. Behandelingskosten in (specialistische) jeugdzorg verminderen met tenminste 15%.

Voor de exacte formulering van deze indicatoren en het bepalen van de wijze van het meten van de resultaten sluiten we aan bij landelijke ontwikkelingen (VNG/Nederlands Jeugd Instituut) alsmede bij de door het Rijk vereiste beleidsinformatie. De toetsingscriteria moeten zo SMART mogelijk worden geformuleerd. Om dit te kunnen meten worden monitoren ontwikkeld. Hierbij wordt de expertise van de huidige financierders (provincie, zorgverzekeraar en zorgkantoor) benut.

B) Zorginhoudelijke organisatieprincipes

Binnen het beleidskader 'Zorg voor Jeugd' worden de volgende organisatieprincipes gehanteerd:

- a. Versterken en benutten van eigen kracht, waarbij het gewone leven centraal staat.
- b. Sterk algemeen toegankelijk aanbod dichtbij, bijvoorbeeld via peuterspeelzalen en scholen.
- c. Deskundige hulp snel en flexibel in de buurt bereikbaar, via de gebiedsgerichte teams.
- d. Specialistische hulp op aanvraag van het gebiedsteam (Zorgteam Koggenland, daarnaast kunnen ook de huisarts en de gezinsvoogd specialistische hulp inschakelen).

Een overeenkomstige kwaliteit binnen de eerste drie uitgangspunten is het fundament onder de onderlinge solidariteit en risicodeling voor wat betreft de instroom in de (dure) specialistische zorg.

De organisatieprincipes worden uitgewerkt waarbij alle gemeenten binnen een overeenkomstig inhoudelijk kader samenwerken en een onderling afgestemde en vergelijkbare werkpraktijk realiseren. De (juridische) organisatievorm die per gemeente uiteindelijk wordt gekozen hangt uiteraard mede af van de lokale situatie, maar komt mede tot stand op basis van onderlinge discussie en afstemming, waarbij ook naar de regionale werkbaarheid wordt gekeken. Te denken valt aan een variant waarbij de gemeente de regie voor het gebiedsteam overdraagt aan een externe partij (bijv. een welzijnsorganisatie) of waarbij regie & uitvoering onder directe verantwoordelijkheid van de gemeente blijven.

C) Toegang en toeleiding

In de concept Jeugdwet is opgenomen dat gemeenten zelf bepalen welke vormen van jeugdhulp vrij toegankelijk zijn. Aangezien het volledig vrijlaten van de toegang tot jeugdhulp in financieel opzicht een risicovolle beleidskeuze is, is het gewenst om de toegang tot jeugdhulp te reguleren. Afstemming tussen gemeenten over de toeleiding naar (boven)regionale zorg is noodzakelijk in verband met de uiteindelijke bekostiging/verrekening van bovenlokaal ingekochte zorg.

De gemeenten willen de beslissing voor de toeleiding naar de (boven)regionale jeugdhulp leggen bij de lokale gebiedsteams (Zorgteam Koggenland). De toeleiding naar (boven)regionale hulp wordt vormgegeven in een toegangsprotocol dat richtinggevend is. Specifieke expertise wordt op regionaal niveau georganiseerd. De ontwikkeling van het AMHK (Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) wordt op bovenregionaal niveau uitgewerkt in een werkgroep. De aansluiting tussen de lokale toegang en de op bovenregionaal te organiseren voorzieningen voor dwang en het AMHK worden uitgewerkt in regionale werkgroepen. Hierbij worden ook de voorzieningen en maatregelen voor drang in de toegang gepositioneerd. Bij de inbedding van het AMHK is aandacht voor de lokale en regionale zorgstructuren en veiligheidshuizen, afspraken met de strafketen en de juridische, cijfermatige, organisatorische en financiële uitwerking. Het borgen van de toegang naar de specialistische (2^e lijns) ondersteuning) vindt op deze manier plaats binnen het gebiedsteam: Door het inschakelen van (medische) expertise zal een eigen, zelfstandige afweging plaatsvinden. Daarnaast blijft het mogelijk om via huisartsen en specialisten deze toegang te krijgen.

D) Toepassing van schaalgrootte bij verantwoordelijkheid en inkoop

Er wordt gekozen voor 5 verantwoordelijkheidsniveaus/schaalgroottes;

- a. Per gemeente is men verantwoordelijk voor hun eigen jeugdzorgbudget.
- b. Lokale verantwoordelijkheid voor basisvoorzieningen en gebiedsgerichte teams.
- c. Regionale samenwerking met betrekking tot facilitering van onder meer deskundigheidsbevordering, registratie en inzet van aanvullende expertise ten behoeve van de lokale uitvoering.
- d. (Boven-) regionale samenwerking met betrekking tot de inkoop van specialistische zorg.

e. Landelijke afspraken over de beschikbaarheid van landelijke voorzieningen.

De regio West-Friesland laat zich bij de keuze van de uitvoering van de voorzieningen op lokaal dan wel (boven-)regionaal niveau leiden door het uitgangspunt: 'Lokaal wat lokaal kan, (boven-)regionaal wat (boven-)regionaal moet'. Het uitgangspunt is dat bij de zorg aan jeugdigen wordt gezocht naar de kleinst mogelijke schaal.

E) Sturing

Samenwerking in de regio betekent bundelen van krachten en verantwoordelijkheden maar ook kennisdeling waarbij je kunt leren van de ander. Daarnaast zijn er schaalvoordelen bij inkoop door het vergroten van keuzemogelijkheden (meer aanbieders contracteren) en het bedingen van betere contracten. Samenwerking betekent ook invulling en uitvoering geven aan professioneel opdrachtgeverschap. De regiogemeenten willen met elkaar casussen bespreken over de juridische samenwerkingsvorm. Hiertoe wordt een regionaal afwegingskader opgesteld.

Op regionaal niveau willen we een samenwerkings- en inkoopstructuur inrichten om de trends en gevolgen van de transformatie te monitoren en zo risico's beheersbaar te houden. Op basis van de uitgangspunten van het regionaal beleidskader zal gekozen worden voor een sturingsmodel. Ons uitgangspunt is dat we op termijn sturen op maatschappelijke doelen.

F) Budgetten beschikbaar stellen

De regio heeft in haar transitiearrangement aangegeven welk deel van het totale budget zij regionaal op voorhand beschikbaar stelt voor de uitvoering van zorg voor jeugd door de huidige aanbieders. Hierbij wordt voldaan aan de eisen van het transitiearrangement om continuïteit te bieden aan een grote groep kinderen in zorg.

De eindverantwoordelijkheid voor het budget is een lokale verantwoordelijkheid. Op basis van regionale afspraken worden budgetten beschikbaar gesteld voor de uitgaven voor gezamenlijke regionale en bovenregionale verplichtingen of inkopen. Budgetten worden niet zonder gemeentelijke opdracht samengevoegd of bij een centrumgemeente in beheer gezet. Het uitgangspunt is dat we de taak gaan uitvoeren binnen de door het Rijk overgehevelde budget. Om dit te realiseren worden er benodigde beheersmaatregelen bedacht en uitgevoerd.

Ad 2) Kaders Transitie AWBZ

Het Regionaal beleidskader 'Transitie van AWBZ naar Wmo' (zie bijlage 3) past binnen de visie en uitgangspunten van het regionaal programmaplan Transformatie West-Friesland. De rode draad in het beleidskader is de overtuiging dat de meeste mensen actief en zelfstandig mee willen en kunnen doen in de samenleving. De omslag die eerder is ingezet met "De Kanteling" wordt met de op handen zijnde decentralisatie verder doorgevoerd naar meerdere groepen. Zij doet een groter beroep op de zelfredzaamheid en participatie van mensen aan de samenleving. Deze verandering is niet van vandaag op morgen gerealiseerd, dit kost tijd. Er moet een transformatie gaan plaatsvinden: een verandering in denken en gedrag.

Samenvatting van de belangrijkste uitgangspunten Beleidskader AWBZ -> Wmo	
<i>Uitgangspunt</i>	<i>Toelichting</i>
Uitgangspunt 1	De voorbereiding en uitvoering van de vier decentralisaties wordt op elkaar afgestemd om een optimale integrale aanpak mogelijk te maken.
Uitgangspunt 2	De indicatiestelling vanaf 2015 wordt gedaan door het Wmo-loket (bij ons het Zorgteam Koggenland) daar waar nodig wordt externe (medische) deskundigheid ingeroepen.
Uitgangspunt 3a	De ambtelijke organisatie van gemeenten is op 1 januari 2015 ingericht om alle nieuwe taken uit te voeren.
Uitgangspunt 3b	Sluitende financieringsystemen en beschikbare budget is leidend.
Uitgangspunt 4a	De West-Friese gemeenten richten hun lokale toegangspoorten volgens de principes van de Kanteling in en gaan uit van een zo integraal mogelijke toegangsvorm.
Uitgangspunt 4b	De gemeente kiest voor een sterke regierol op het proces van decentralisaties.
Uitgangspunt 4c	Het ondersteuningsaanbod wordt inhoudelijk gekanteld zodat maatwerk kan worden geboden.
Uitgangspunt 5	De West-Friese gemeenten voeren (lokaal) de regie op de samenwerking met professionals in het veld.
Uitgangspunt 6a	De gemeenten voeren de regie en sturen op de financiële beheersbaarheid van de nieuwe taken op het gebied van ondersteuning en persoonlijke verzorging ¹ .
Uitgangspunt 6b	De West-Friese gemeenten vullen de overgangsregeling lokaal in.
Uitgangspunt 6c	Voor een ieder met een individuele voorziening wordt een inkomensafhankelijke bijdrage gevraagd.
Uitgangspunt 7	Borging van kwaliteit.

¹ Tijdens het opstellen van regionaal beleidskader was persoonlijke verzorging onderdeel van de transitie AWBZ naar gemeenten. Inmiddels heeft het kabinet besloten dit onder te brengen bij zorgverzekeraars.

Na vaststelling van het regionaal beleidskader ontwikkelen de zeven gemeenten in West-Friesland dit kader verder lokaal en geven daarmee invulling aan de concrete uitvoering. Dit wordt verder uitgewerkt in de nieuwe Wmo-verordening 2015 die ter vaststelling aan uw raad later dit jaar wordt aangeboden.

Ad 3) Participatiewet (Werkorganisatie West-Friesland)

In februari is de oprichting van de Werkorganisatie voor de uitvoering van de Participatiewet aan Uw raad voorgelegd. Daarin zijn de kaders, zoals een jaar eerder opgesteld, verder uitgewerkt. In 2014 zullen, bij positieve besluitvorming, alle voorbereidingen worden getroffen zodat de werkorganisatie per 1 januari 2015 daadwerkelijk van start kan gaan. Tevens zal daarin de afstemming met de andere transities in de uitvoering verder worden opgepakt.

Ad 4) Passend Onderwijs

Omstreeks half januari 2014 zijn de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden ontvangen. Hierin staan afspraken over de wijze waarop de samenwerkingsverbanden voor alle leerlingen een passende plek in het onderwijs willen realiseren. Op 29 januari 2014 heeft er een regionale raadsbijeenkomst plaatsgevonden waar de ondersteuningsplannen van het Primair en Voortgezet onderwijs zijn gepresenteerd door de Samenwerkingsverbanden PO en VO. Uiterlijk begin maart 2014 zal er overeenstemming over beide ondersteuningsplannen (PO en VO) bereikt moeten worden tussen de samenwerkingsverbanden en de 7 West-Friese gemeenten (tijdens het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg'). Vervolgens zal dit resultaat in het tweede kwartaal aan u worden voorgelegd ter instemming.

Lokale uitvoering in Koggenland

Het Loket Zorg & Welzijn/CJG vormt de basis voor de aankomende veranderingen. De ambitie is om de verschillende functies binnen een 'breed loket zorg en welzijn (Zorgteam Koggenland)' in samenhang uit te voeren (zie verder Lokaal beleidskader Sociaal Domein, bijlage 1).

Overgangsjaar 2014

In Koggenland willen we onze dienstverlening zodanig aanpassen, dat we tijdig klaar zijn voor deze aanvullende taken en verantwoordelijkheden. Het jaar 2014 geldt daarbij als een overgangsjaar. Dit jaar willen we als gemeente alle voorbereidingen treffen en al zoveel mogelijk ervaring opdoen met de nieuwe werkwijzen.

Beoogd resultaat

- ✓ Andere eisen aan langdurige zorg: langer thuis, betere kwaliteit van ondersteuning en zorg en het stimuleren van welbevinden;
- ✓ Het vergroten van de betrokkenheid van mensen met elkaar in de samenleving; oftewel meer zorg voor elkaar;
- ✓ Betere dienstverlening (inclusief Werkorganisatie): meer maatwerk richting inwoners (zorgbehoevenden en werkzoekenden) en richting zorgaanbieders en werkgevers.
- ✓ Financiële houdbaarheid van het zorgstelsel in relatie tot onze gemeentebegroting.

Argumenten

1. Om goed voorbereid te zijn op onze nieuwe taken moet de raad kaders stellen. Aan de hand van deze kaders kan het college vervolgens met de uitwerking en uitvoering aan de slag.
2. Met de decentralisaties komen nieuwe taken en verantwoordelijkheden op de gemeente af.

Risico's

Voordat de uitwerking van verordeningen en uitvoering kan plaatsvinden moet duidelijk zijn wat de beleidskaders daarbij zijn. Doordat het Rijk (nog) geen besluit heeft genomen over de nieuwe wetten en de start naar verwachting 1-1-2015 blijft, hebben we te maken met een grote tijdsdruk. Tijd die vooral moet worden gestoken in een gedegen voorbereiding.

Financiën

Voor alle vier de transities geldt dat de verdeling van de nieuwe middelen op basis van indicatoren gebeurt. De gemeente Koggenland zal budgetten ontvangen voor de nieuwe Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Jeugdzorg

Bij de jeugdzorg past het kabinet een algehele korting toe. Er is ten aanzien van de taakstelling voor 2015 sprake van 4% macro-korting, welke in 2017 oploopt tot 15 a 20%. In 2015 leggen we de zorgaanbieders naast de deze 4% nog een aanvullende korting op van 11% om daarmee de uitvoeringskosten op te kunnen vangen en een begin te maken met een 'verschuiving naar voren' (meer lokale zorg in plaats van specialistische zorg) en innovatie / preventie. Volgens de decembercirculaire 2013 zal gemeente Koggenland voor 2015 € 3.885.302,- ontvangen voor de uitvoering van de nieuwe Jeugdwet. Dit cijfer kan in de meicirculaire 2014 nog worden bijgesteld.

De voornaamste financiële risico's liggen voor de gemeente bij het moeten inschakelen van dure specialistische zorg, bijvoorbeeld gesloten jeugdzorg, waarbij één plek meer dan € 120.000,= op jaarbasis kost. Dit risico kan de gemeente maar gedeeltelijk beïnvloeden, aangezien zowel de kinderrechter als de huisarts het recht hebben om specialistische zorg in te zetten.

AWBZ naar Wmo

Tot op heden is het nog niet geheel duidelijk welke taken de gemeente met ingang van 1 januari 2015 precies overgeheveld krijgt. Wel staat in de plannen dat het kabinet vanaf 2015 flinke kortingen door wil voeren op de budgetten: 25% minder voor begeleiding en bijna € 600 miljoen (landelijk) minder voor de huishoudelijke hulp (= 40% korting huidige budget). Bezuinigingen van deze omvang (landelijk totaal ruim € 2 miljard) zullen zich voor zowel cliënten als werknemers niet pijnloos voltrekken. Daar tegenover staat dat het Rijk (landelijk) € 50 miljoen heeft uitgetrokken om sociale wijkteams in te richten en blijft

cliëntondersteuning bestaan. De middelen uit de AWBZ hiervoor worden in 2015 overgeheveld naar gemeenten. Op basis van het aantal cliënten en het budget wat hiermee gemoeid is, heeft het Wmo-kantoor een voorlopige schatting kunnen maken van de totale kosten. Voor Koggenland betekent dit ongeveer € 3 miljoen (voor meer informatie, zie Decentralisatiemonitor Koggenland, bijlage 4).

Participatiebudget

De invoering van de Participatiewet moet op termijn een forse besparing opleveren. De exacte omvang hiervan zou landelijk structureel rond de 1,8 miljard euro moeten gaan bedragen. De bezuinigingen vinden plaats op de WSW-rijksbijdrage en op het Participatiebudget (re-integratiedeel). Dit betekent dat gemeenten de komende jaren met veel minder geld een groeiende groep mensen moet ondersteunen naar werk.

Passend Onderwijs

Voor de gemeente zijn er geen financiële consequenties verbonden aan de inwerkingtreding van Passend Onderwijs. Alle financiële middelen gaan rechtstreeks naar de samenwerkingsverbanden en/of de scholen. In het regeerakkoord worden bezuinigingen vermeld op passend onderwijs van € 300 miljoen vanaf 2013.

Communicatie

Deze veranderingen kunnen niet door ons als gemeente alleen tot stand worden gebracht. Dit vereist een langdurige interactie met bewoners, instellingen en bedrijven. In de regio West-Friesland wordt dit vormgeven door een uitgebreid en intensief communicatietraject, waaraan wij als gemeente Koggenland actief zullen bijdragen. Gedurende het hele jaar (2014), wanneer de uitwerking concreter is geworden zoeken wij de betrokkenen actief op en gaan we door met het houden van raadsinformatie-bijeenkomsten inzake de transitie. Naast de mogelijkheden via internet, zullen wij ook bijeenkomsten organiseren voor betrokkenen. Daarnaast is er ruimte voor cliëntparticipatie, waar mogelijk spreken we met zorgvragers en luisteren wij naar hun wensen en verwachtingen. Ook de Wmo-Adviesraad zullen wij blijven informeren.

Communicatie en voorlichting is nodig op drie aspecten:

- Duidelijkheid aan de burger over waar en op welke wijze de hulp (of voorziening) te vinden is, waarvoor men waar moet zijn en welke voorwaarden er gelden.
- De burgers uitnodigen om op een andere manier te gaan denken over eigen verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en de omgeving.
- Bepaalde groepen zorgafhankelijke burgers voorbereiden op de consequenties van de onontkoombare versoering van bepaalde verstrekkingen.

Wetgeving/Vervolgproces

De komende maanden zal meer duidelijk worden inzake de definitieve invulling van de wettelijke kaders. Dit betekent dat deze nog op onderdelen (fors) kunnen worden gewijzigd. Dit heeft vervolgens weer consequenties voor de uitvoering. Na afronding van het wetsproces (Eerste en Tweede Kamer, naar verwachting voor de zomer), volgt het

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

opstellen van een lokale nota en het opstellen van verordeningen, naar verwachting 3^e en 4^e kwartaal 2014.

Bijlagen

1. Lokaal Beleidskader Sociaal Domein
- 2a. Regionaal Beleidskader 'Zorg voor Jeugd'
- 2b. Regionaal Transitiearrangement
- 2c. Reactie Transitiecommissie Stelselwijziging Jeugd
3. Regionaal beleidskader 'Transitie van AWBZ naar Wmo'
4. Decentralisatiemonitor Koggenland (Wmo-kantoor).

Datum college: 4 februari 2014

Burgemeester en wethouders van Koggenland.